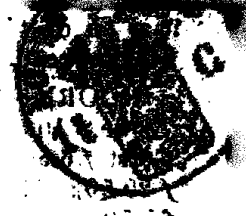

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

DINGSDAG 7 OKTOBER.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de maanden franko p. p. f 6.00. *Erven, Gilden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van de Tijds.*

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men, naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 Oktober.

De Franse Keizer zijne politieke raadsels onder de menigte strooit om ze daarmede bezig te houden, kon het koninkrijk Italië van kwaad tot erger. Dat ongelukkige koninkrijk, dat nog altijd in wording is, gaat reeds vóór zijne geboorte tot ontbinding over. En zoo verre is de weifelende houding van den Bonaparte niet behendig, als hij, wat natuurlijk is, wil verhinderen dat het koninkrijk ooit tot stand komt. Wel is waar, het koninkrijk zal dat koninkrijk, zoo het al voor een koninkrijk kan worden bijeengebragt, nooit een geheel vormen, dat eenigen duur belooft. De bestanddeelen waarvan zijn te heterogeen en de najver tusschen de verschillende onderdeelen is te groot, dan dat er van eene eenheids en duurzame zamenvoeging ooit spraak kan zijn. Het geweld der wapenen kan de verschillende elementen voor eenigen tijd bedwingen, maar ze niet doen ineen-smelten; zelfs als zij aan haar zelve worden overgelaten. Hoe veel te minder, nu zij magtige naburen hebben in de Franschen en Duitschers, welke ongetwijfeld de hand in de verdeeligheden en burgerwisten, om de verkregen eenheid te doen uit elkander spatten. Uit dien hoofde is het van den beginne met alle regt gezegd, dat het koninkrijk van Italië een dood geboren vrucht is.

Zelfs nu is al meer en meer, thans reeds, een Italiaansch koninkrijk, terwijl de Fransche en Duitsche keizers, die het nieuwe koninkrijk gedoemd tot des dood, indien de Bonaparte slechts voortgaat met het statu quo te handhaven.

De reden daarvan is, dat de twee partijen, die in Italië naar de eenheid streven, dit doen in zeer verschillende of liever tegenstrijdige, niet te verzoenen rigtingen. Men heeft daar de partij der revolutie, die de meerderheid vormt, en de partij der Piëmonteëzen, die over het leger beschikt. De laatsten trachten slechts naar uitbreiding van piëmonteësch invloed, en hebben aan haar hoofd met den Koning, de legerhoofden en staatslieden van het oude koninkrijk van Sardinië: de eerste daarentegen streeft naar de omverwerping van al wat heerscht; wordt aangevoerd door Mazzini; gebiedt over de geheele genootschappen; heeft in hare netten opgevangen al wat verdorven of voor verleiding vatbaar was, en de bevolkingen op hare baan medegesleept.

De Piëmonteëzen, dewijl zij het beste leger van Italië hadden, zijn aangegrepen door de begeerte om zich van Fransche naburen meester te maken. Piëmont wil over Italië regeren. Maar om dat doel te kunnen bereiken heeft het een verbond moeten aangaan met de revolutie van Italië. De revolutionaire woelingen boden niet slechts het voorwendsel, maar tevens het middel, om het een rijk na het andere te bemagtigen, en onder den naam van Viktor Emmanuel te brengen. Van daar dat wijen naam Cavour een verbond sloot tusschen Viktor Emmanuel en Mazzini. Viktor Emmanuel als Koning van Piëmont, Mazzini, als hoofd der revolutie hebben de handen in elkander geslagen, om gezamenlijk te doen wat wij in Italië hebben zien gebeuren. De bond had, zoo ver hij ging, zijn nut zoo lang men vooruit kon gaan; maar moest tot een burgeroorlog voeren, wanneer de belangen uit elkander zouden loopen. Zoolang men in de vooruitgaande beweging was, kon het goed gaan. Men brak af wat in den weg stond en men rechte het aan Sardinië. Van beider zijde streefde men alzo naar één doel, de zamenvoeging van geheel Italië tot één geheel. Maar aan het einde van dat doel lag de tweespalt. Aan de zijde van Viktor Emmanuel wou men van Italië een koninkrijk te maken; van de zijde van Mazzini wilde men de ééne ondeelbare republiek. Waar de eerste de vorsten, zijne broeders, door de hand van Mazzini trachtte te verwinen, om zich te verzoenen met hun buit; daar trachtte de tweede de hand van Viktor Emmanuel te bezigen, om het terrein glad te maken voor den val van den rooverkoning, als hij zijne genoten zou hebben verdreven. Men speelde derhalve van weerskanten met valsche kaarten. Viktor

Emmanuel gebruikt de revolutie tot zijne eigene grootheid; Mazzini daarentegen geërkte Viktor Emmanuel tot diens eigen ondergang. Zoodat de bond uit zijn aard geschapen was, om, na het verkregen door beide begeerd resultaat, op een openbaren oorlog uit te loopen.

De omstandigheden hebben evenwel eene dergelijke wending genomen, dat de verdeeldheid heeft uitgespat voor dat het laatst gewenschte doel bereikt was. Ook dat lag in den aard van het verbond. Piëmont, gedreven door heerschezucht, moest anders handelen, dan de revolutie, die aangevaurd wordt door vernielingsgeest. Waar de laatste, altijd zonder omzien, vooruit wil, daar vindt de eerste soms reden om stil te blijven staan, ten einde, in afwachting dat het overige zal kunnen worden verkregen, al vast te behouden wat bereids was bemagtigd. In die stemming is men gestuit op Rome, de pausenstad, die in het bezit is van den Bonaparte, en door hem om veelvuldige gewigtige redenen, moeilijk kan worden afgestaan. Viktor Emmanuel haarenboven kan niet zeer geneigd zijn, om naar Rome te gaan, om er de pausen te verjagen of te ketenen. Rome, dat weet hij, is eene gevaarlijke stad voor de koningen, behalve nog, dat hij en ten voordeele van Turijn en tot zijne eigene veiligheid, liever zijne geboortestad tot residentie en zetel van zijn gouvernement zal willen behouden. Maar des te meer reden heeft juist de revolutie om tot allen prijs in Rome te willen binnengedringen. Hij moet op al dat Rome in hare magt krijgen, en om dat zij in den persoon van den Paus het christendom verjaagd en gemaakt genomen te hebben, des te beter Viktor Emmanuel op zijne beurt en later de overige vorsten van Europa zou kunnen bestoken. Van daar komt haar afschuwelijke kreet *Rome of de dood*, door Garibaldi in Italië verkondigd en in het bloed van Aspromonte, op bevel van Frankrijk, door piëmonteësche soldaten gesproken.

Is de dood van Cavour een onherstelbaar verlies geweest voor Viktor Emmanuel, erger ramp is nog de verwonding van Garibaldi door piëmonteësche soldaten op zijn terug naar Rome. De kogel, die Garibaldi aan het heid heeft getroffen, heeft te gelijker tijd het italiaansche koninkrijk in het hart gewond. De revolutie heeft daarin aanleiding genomen om openlijk met Viktor Emmanuel te breken, en hem bij monde van Mazzini den oorlog te verklaren.

Zij exploiteert te dien einde de populariteit van den vergoden kermisheld, met Viktor Emmanuel van ondankebaarheid te beschuldigen jegens den man, aan wien hij het voornaamst en grootst deel van zijn nieuw rijk zou hebben te danken; eene ondankebaarheid des te zwarter en des te onvergefelijker, omdat Garibaldi in hetgeen hij deed, niets anders vóór had, dan om aan den Koning Rome te schenken, gelijk hij hem Napels gegeven had.

De breuk tusschen de twee in Italië samenwerkende partijen is alzo voortrokken, dat Viktor Emmanuel heeft thans, bij al hetgeen wat zich tegen hem kant, ook nog de revolutie te bevechten, die tot dusverre hem tot steun heeft gediend. Tegen al zijne menigvuldige en vermoegende vijanden heeft hij niets meer over te zetten dan zijn verzwaakt en tot desorganisatie overhellend leger. Zijn toestand wordt hopeloos, en wat er ook gebeure, zijn koninkrijk, nog naauwelijks door Russen en Pruisen erkend, verkeert in staat van ontbinding.

Reeds vóór de expeditie van Garibaldi had de rooverkoning het zwaar te verantwoorden. Had hij al, met vertreding van alle regt en eer, zich vele staten van Italië kunnen toeëigenen; hij had ze niet weten te organiseren. In al de aangehechte staten is niets, hoegenaamd niets gedaan om er eenig regelmatig beheer aan te brengen. Zij verkeeren in de volslagenste wanorde, afhankelijk gemaakt van onbekwame heeren en roofzuchtige prefekten en legerhoofden, die de hun toevertouwde provincien plunderen of uitzuigen, maar niet weten te regeren. Het eenige wat er van wege het gouvernement beproefd is, komt neer op de invoering van zware belastingen en den verkoop der geestelijke goederen aan Joden en Engelschen. Voor het overige

is er niets, hoegenaamd niets gedaan. Er is in de aangehechte provincien geen regt, geen politie, geen wet, er zijn geen zeden, geen veiligheid voor personen noch goederen, geen handel, geen nijverheid, geen landbouw; er is niets dan de willekeur van Piëmonteësche beampten, die stelen als raven, en de tyrannie van revolutionaire legeragenten. En dat duurt nu al twee jaren!

Door deze volslagene anarchie, die op alles en allen de ondragelijke hand heeft gelegd, is de eenheid veel verder verwijderd, dan ze ooit geweest is. Haat tegen Piëmont, ziedaar wat de volken bezielt van Milaan, langs Parma, Modena, Florence en Bologna tot Palermo.

Het eiland Sicilië is genoegzaam geheel Garibaldiësch en zonder eenig beheer, dewijl de weinige troepen van Viktor Emmanuel zich niet buiten eenige vestingen, die zij bezetten, durven wagen. Het koninkrijk Napels is ook geheel vijandig aan Piëmont, maar in partijschappen verdeeld. Het merendeel der bevolking is Bourbongezind; het overige behoort Garibaldi. Piëmont heeft daar een leger van 150,000 man, dat niet genoegzaam is om er de rust te bewaren. Umbrië en de Legatiën zijn ontevreden, maar houden zich stil, omdat zij van aard rustige bevolkingen bevatten. Het is insgelijks zoo gelegen met de hertogdommen; want het is een bekende zaak, dat allen zonder uitzondering het juk van Oostenrijk ver zouden verkiezen boven het juk van Piëmont, dat hen onverschillijk knipt. Zij hebben hunne hertogdommen niet ontvangen dan onder de voorwaarde van eening, onverschilligheid, willekeur, tirannie en afnoeds, geen andere met geschiedte eerbetoon op hen hebberig en gehandhaafd.

Door deze omstandigheden was de eenheid toch reeds eene onmogelijkheid geworden, maar nu de revolutie zelf aan den Koning ontziet, en zich tegen hem scherp zet, welke kans blijven er hem dan nog over, om zich staande te houden? En is het te verwonderen, dat de staatslieden te Turijn met de handen in het haar zitten, niet wetende wat te doen of te zeggen?

Waarlijk, om Italië te laten vallen, heeft de Bonaparte niet anders te doen, dan eenzijdig toe te zien en te handhaven. De partijschappen zullen elkaander onverschillig in den grond werken.

De minister van Financiën maakt bekend dat hij hem ontvangen zijn twee koepons te zamen groot f 3.96, door een onbekende, onder het postmerk Leiden van 2 dezer, tot voldoening van verschuldigd successieregt ingezonden, alsook een koepon groot f 3.09, door een onbekende, onder de letters P. Z., tot voldoening van te weinig betaald registratieregt ingezonden.

Men schrijft aan de *Middelb. Cour.*: „Het tegenwoordig jaar schijnt zeer noodlottig voor eenige dagbladen te zijn. Meer dan een heeft zijne uitgave moeten stoppen en naar men ons thans uit Rotterdam bericht ook de *Rotterdamse Courant* met 1 Januarij d. s. ophouden te verschijnen.”

VLISSINGEN, 4 Okt. Ongeveer een jaar geleden verloor een geacht ingezetenen van Gorinchem, de heer M. de G., eene portefeuille met f 8000. Des 30 dezer is bekend geworden, dat de dienstmaagt van den koffijhuishouder Lobri alhier, is aangehouden, beschuldigd van de portefeuille te hebben gestolen. Nog een groot gedeelte van die som zou bij haar zijn gevonden. Nader verneemt men, dat ook hare moeder gearresteerd is.

HOOFDPLAAT, (prov. Zeeland) 25 Sept. Was het genoeg voor de R. K. gemeente alhier, groot, toen zij in 1860 eene schoone nieuwe kerk in gothischen stijl, welke den kundigen architect P. Soffers eer aan doet, zag oprijzen, heden steeg hare vreugde ten top, toen haar hoog geschatte en geliefde kerkvond Mgr J. van Genk, coadj. van Mgr van Breda, in haar midden verscheen om de kerk en haar fraai gothiek altaar van Rhijnlandschen wagenschot (door den heer Bruggeman te Gent vervaardigd) te konsakreeren. Het gansche dorp was door eerebogen, opschriften, guirlandes, bloemen en vlaggen als in een luthof herschapen. De optogt

